

barbaarse versies van Oosterse beschavingen zag.

Uit de meer wetenschappelijk bedoelde Aulaserie ontvingen wij van dr. J. de Vries: Heldenlied en heldensage, een studie over de verschillende aspecten van de Indogermaanse epiek, die primair voor literatuurhistorici van belang is, maar die ook de geschiedkundige kan interesseren. Speciaal moge ik verwijzen naar het tiende hoofdstuk over de historische achtergrond van de heldensage, zoals van de Nibelungen, de Cid enz. (Aula nr. 25).

Zeer gedegen is Aulaboek nr. 20 van prof. dr. A. von Martin: Sociologie van de Renaissance, waarin de schrijver het Renaissance-probleem tracht te benaderen door een sociologische behandeling i.p.v. de zuiver historische. Het boekje geeft een prachtige dwarsdoorsnede van de tijd, waarin een burgerlijke cultuur tot ontwikkeling komt.

De uitgeverij De Haan te Zeist geeft sedert enige tijd de Phoenixpockets uit, die over het algemeen zeer verzorgd zijn met veel illustraties op glanzend papier. Van Leonard Cottrell verscheen een populair en vlotge-

schreven werkje over het Nabije Oosten: De bakermat van onze beschaving. Nu de belangstelling voor de oude wereldrijken in het oostelijk bekken van de Middellandse zee zo groot is, zal dit boekje zeker vele lezers vinden. Van Joan Evans' boek: Life in mediaeval France, waarvan de oorspronkelijke uitgave vrij kostbaar is, verscheen een Nederlandse vertaling onder de enigszins misleidende titel: Leven in de Middeleeuwen. Helaas moet ons van het hart, dat de vertaling van dit overigens voortreffelijk boek getuigt van een wel zeer gebrekkige kennis van de historische terminologie, waardoor het lezen veelal tot een ergernis wordt. Ik moge een kleine bloemlezing van ergerlijke fouten aanhalen: Hendrik VII i.p.v. Hendrik II, Benoît de St. More, Baldwin II, Clement III, Ratisbou. Het verdient waarlijk aanbeveling ook aan de vertaling van het pocketboek de nodige aandacht te besteden! Misschien is het niet te onbescheiden om dan tevens te verzoeken eventuele literatuuropgaven en bronverwijzingen ook in de Nederlandse uitgave op te nemen.

S. B. J. ZILVERBERG

A. MIRGELER: *Geschiedenis van Europa*. Ned. vertaling J. van Os. Uitg. J. J. Romen & Zoon, Roermond-Maaseik, 1959. Geb. f 22,50.

Er is in de laatste jaren een ernstig streven te komen tot een geschiedenis van Europa als een eenheid. Enige tijd geleden verscheen van de hand van prof. Hk. Brugmans een eerste deel van zijn *Histoire de l'Europe*, thans ligt een Nederlandse vertaling van een Duits werk in één deel over hetzelfde onderwerp voor ons.

Het is zeker geen eenvoudige taak om in een vijfhonderd bladzijden de geschiedenis van ons werelddeel van de vroege Middeleeuwen tot de twintigste eeuw samen te vatten, een moeilijkheid waarvan de auteur zich dan ook wel terdege bewust moet zijn geweest. Het gaat Mirgeler niet om volledigheid in een geschiedenis van Europa, maar wel om een visie op Europa, dat hij zeker niet wil beperken tot het westelijk gedeelte ervan. Er moet heel wat studie aan het schrijven zijn voorafgegaan, al maakt de schrijver slechts sporadisch gebruik van literatuurverwijzingen. Ik heb het fraai uitgegeven boek met grote belangstelling gelezen en daarbij zeer

genoten van de veelal bijzonder knappe formuleringen die getuigen van grote kennis van de materie. Toch zal men hier en daar de accenten gaarne wat anders willen leggen. In het bijzonder meen ik, dat Mirgeler in de behandeling van bijv. de Hervorming en de Franse revolutie toch niet geheel geslaagd is. Een zinsnede als op p. 455 'De Franse Revolutie maakte een einde aan de geschiedenis van Europa, voor zover zij sinds de tijd der Karolingen een voortdurende eenheid had gevormd' lijkt mij toch wel een sterke vereenvoudiging van een zeer ingewikkeld historisch probleem. Voorts zijn m.i. de laatste eeuwen in de behandeling door de schrijver er wel wat mager afgekomen met betrekking tot de voorafgaande.

Deze kritische opmerkingen doen echter weinig af aan de grote bewondering die ik voor dit boek gevoel. Niet ten onrechte heeft de stad Aken de auteur voor dit werk de Karlspreis toegekend.

S. B. J. ZILVERBERG